

AUKSINIO OBUOLIO
SERIJA

ŽMONIJOS IŠMINTIS

IŠKILIAUSIŲ PASAULIO
PROTŲ PALIKIMAS
ATEITIES KARTOMS

Iš rusų kalbos vertė
SONATA GRYBAUSKIENĖ,
VIKTORIJA ŠENBERGS

Senovės Egiptas

NEŽINOMI AUTORIAI

Tik dievai žino likimo vingius.

Nepasikliauk rytojumi, kol jis neišaušo, nes
niekas nežino, kokių negandų ta diena atneš.

To, kas mato per toli, nerami širdis. Neliūdėk
dėl nieko iš anksto ir nesidžiauk tuo, ko dar
nėra.

Atmink: tik šis gyvenimas turi vertę!

Tiesa anksčiau ar vėliau išaiškės, ir melas bus
sutriuškintas.

Netgi kvailio protas susitaiko su tiesa.

Jeigu neištaisysi padaryto blogio, jis
padvigubės.

Naudinga klausytis kitų žodžių!

Jei tau teks išgirsti blogą žodį, užkask jį giliai į
žemę per septynias uolektis.

Nēra malonios praeities negailestingajam; neturi draugų tas, kuris kurčias teisingumui; nebūna šviesių dienų savanaudžiui.

Šalies gerovė – iš teisingumo.

Karštakošis niekada nepažins išminties.

Tikrasis moters grožis – jos būdo
švelnumas, o žavesys – jos meilingi žodžiai.

Daugelį pražudė moters grožis, nes meilė
gražuolei priliegsta atvirai liepsnai.

Niekada nedalyvauk moters sužadėtuvėse,
nes, jeigu jai nepasiseks, ji tave keiks, o,
jeigu bus laiminga, tavęs net neprisimins.

Kaip lapija ir vaisiai puošia medį, o tankus
miškas – kalną, taip vyrą papuošia jo
vaikai ir žmona. Žmogus, kuris neturi
nei brolių, nei žmonos, nei sūnų, nieko
nereiškia ir savo priešams. Jis tarsi medis,
augantis kryžkelėje: kiekvienas praeivis
raško jo vaisius, kiekvienas žvėris graužia
jo šakas.

Aš varčiau sunkiausius akmenis, tačiau
neradau nieko sunkesnio už žento
gyvenimą uošvio namuose.

Neužsimiršk su kvailiu ir venk bendrauti su neišmanėliu.

Nebūk ten, kur žmonės pykstasi, nes barniai dažnai baigiasi žudynėmis.

Aš kilnojau geležį ir šviną, bet neradau nieko sunkesnio už piktžodžiavimą ir šmeižtą.

Kieno rūbas prašmatnus, to ir žodis svarus, o prastai apsirengusiojo ir žodis nesvarbus.

Kaip nėra jokios naudos iš žiedų laukinio asilo ausyse, taip nėra jokios naudos iš stotingos moters, jei ji supta, neišmintinga ir plepi.

Paskubėk pabėgti iš tos vietos, kur ginčijamasi, ir tavo siela bus rami.

Jei išgirsi paslaptį, tegul ji tavo širdyje ir mirs. Niekam tos paslapties neatskleisk, kad netaptų ji žėrinčia anglimi tavo burnoje, nenudegintų tau liežuvio, nesuteiktų kančių tavo sielai ir nepriverstų murmėti prieš Dievą.

Norint išsaugoti draugus, reikia mokėti atleisti.

Nevertėtų pernelyg dažnai lankyti savo draugo,
nes gali jam pabosti, ir jis ims tavęs nekęsti.

Tegul tavo lūpos netaria žodžių, kurie nėra
apgalvoti širdyje. Geriau suklupti mintyse, nei
suklupti pokalbyje.

Geriau gauti šimtą kirčių nuo protingo, nei
klausytis kvailio pagyrų.

Melas minta tiesa, ant jos jis suveši, bet jo
gyvavimas trumpalaikis.

Nelaimingas tas, kuris ateina su skundu!
Nelaimėlio dalia būti prašytoju.

Elkis su žmogumi taip, kaip jis elgiasi su kitais.

Tikrai didis negali būti godus.

Tikras gerumas turi būti nuoširdus.
Teisingumas visada nemirtingas.

Kreivais keliais laivas nepasieks uosto. Tik tie,
kurie yra sąžiningi ir garbingi, saugiai pasiekia
krantą.

Būk dėkingas tam, kas buvo tau mielaširdingas.

Kas rezga pinkles, pats į jas papuola; kas kasa duobę, pats į ją įkrenta; kas kardą galanda, nuo kardo ir žūsta.

Kiekvienas nešališkas teisingas sprendimas nugali melą, įtvirtina tiesą, kuria gerumą ir naikina blogį, kaip maistas nugali alkį, kaip drabužis pridengia nuogumą, kaip po perkūnijos nušvinta dangus ir saulė sušildo sušalusius, kaip ugnis iškepa žalią mėsą, o vanduo numalšina troškulį.

Savanaudis dažnai nežino, ko nori, ir vienintelis dalykas, kuris jo laukia, tai nesėkmė.

Maisto skonį žino tik tas, kuris valgo; atsakyti gali tik tas, kurio klausia; sapnus regi tik tas, kuris miega; o piktadariui geriausias pavyzdys yra teisėjas, pats nusipelnęs teismo.

Jei gali padaryti gerą darbą, daryk iškart. Jei per ilgai tylėsi rinkdamas žodžius, net tiesa gali prarasti savo vertę.

Kas žudo, bus nužudytas. Kas įsako žudyti, ir pats bus nužudytas pagal įsakymą.

Godumas beribis – į šią bedugnę gali kristi amžinai.

Kas užkirs kelią piktadariystei, jei tas, kuris privalo kovoti su ydomis, pats yra ydingas?

Puikybė ir kraštutinumai prie gero neveda.

Nesvarbu, koks negreitas atšauti žmogus, kartais jis užskuba. Nesvarbu, kaip greitai į viską atsiliepia žmogaus širdis, paskui jo aistras jai nesuspėti.

Kas gali būti blogiau už netikslias svarstyklės, netikrą svarmenį arba teisingą ir sąžiningą žmogų, tapusį apgaviku?

Sukčiavimas nesuderinamas su teisingumu. Tik tada, kai viskas matuojama teisingais matais, teisingumas triumfuoja.

Kad ir ką tau sakytų, su niekuo nekalbėk taip, lyg jis neturėtų teisės kalbėtis su tavimi.

Kaip nepadarysi iš šveplo iškalbingo, iš
tinginio – darbštaus, iš nemokšos – išminčiaus,
taip ir kvailio nepriversi tapti protingu.

Tadžikų-persų išmintis

Mes taip puikuojamės savo nemokšišku, kad manomės esą valdovai paukščių ir žvėrių.

Sąžiningi žmonės nebūna turtingi. Turtingi žmonės neturi sąžinės.

To, kuris tapo turtų vergu, negalima išvaduoti iš vergijos.

Kai godumas įsiskverbia į mūsų širdis, išminčiaus patarimai bejėgiai.

Tas, kurio širdyje slapta rusena blogio liepsna, ir kitus sudegins, ir pats sudegs.

Norėdamas būti įžvalgas, turi įžvelgti savo veidą svetimuose veiduose.

Tikru žmogumi tampa tas, kuris sugeba savyje nužudyti žvėrį.

Išminčius visko ieško savyje, kvailys – kito likime.

Pats savęs negerbi – negerbs ir kiti.

Ne smurtauti ir žudyti kardas nukalamas.

RUDAKI, TADŽIKŲ-PERSŲ POETAS

Negailėk silpno priešo, nes, jeigu jis taps
galingas, tavęs nepasigailės.

SADI, XIII A. TADŽIKŲ-PERSŲ POETAS

Ten, kur reikia griežtumo, švelnumas
nereikalingas... Švelnumu nepaversi priešo
draugu, tik padidinsi jo reikalavimus.

SADI, XIII A. TADŽIKŲ-PERSŲ POETAS

Jei liga nenustatyta, ir gydyti jos neįmanoma.

AL SAMARKANDI, XII A. TADŽIKŲ-PERSŲ POETAS

Jei sprendimą priimti gebėjai, tenesudreba
tavo ranka.

AL SAMARKANDI, XII A. TADŽIKŲ-PERSŲ POETAS

IMAMO ALGAZALIO MINTYS IR POSAKIAI

Protas neengia niekieno širdies. Jis niekada nei šlovina, nei keikia iš godumo.

Jeigu tas, kuriam skauda nugarą, ims skųstis rankos ir pirštų skausmais, o tu uždėsi jam tvarstį ant galvos, tai tvarstis nesuteiks jam palengvėjimo.

Kiekvienas, kuris nuoširdžiai trokšta žinių, laimi, o tas, kuris trokšta žinių nedoriems tikslams, pražūsta. Nuoširdaus žmogaus žinios – jo širdyje, veidmainio – tik kalbose.

Jei žinios tarnauja žmonėms, tai apdovanojimas žinančiajam.

Kam tau vyno? Tavo gyvenimas ir taip panašus į kelionę apledėjusiu keliu su trapiu stikliniu nešuliu ant raišo asilo.

Labai dažnai galybė yra nutolusi nuo teisingumo ir saugumo. Kas didesnis smurtautojas, tam ir valdžia priklauso.

Uodas gyvena trumpiau už dramblių, nes
kraugeriai neilgaamžiai.

Tarp visų nusikaltėlių nėra labiau kalto už tą,
kuris skriaudžia nekaltuosius.

Jei šunsnukis, piktadarys ir niekšas neteisingai
įžeidė žmogų, tai Paskutiniojo Teismo dieną
apgailėstavimas dėl tokio poelgio jam nepadės.

Jei liaudis yra alkana, o valdovas persisotinęs,
tai tas valdovas – šuo, o ne liūtas!

Visi visatos dėsniai tau paklus, jei nugalėsi
savo aistras.

Jei valdovo poelgiai nėra teisingi, jis pražudys
savo šalį.

Kas yra teisingumo pavyzdys? Gerovė! Kas yra
mirties atvaizdas? Neteisybė!

Teisingumas savo esme yra tiesus kaip strėlė.

Rudens veidas geltonas dėl gamtos
nesaikingumo.

Koks skirtumas, kokie tavo sprendimai, jei tu dar nepasiekei vienybės ir pasitikėjimo?

Kol žmonės bus tik nereikalingas, mieguistas krovinyš šiame pasaulyje, jie bus blaškomi į šalis tarsi linguojančioje valtyje. Ką gali pamatyti miegantys žmonės? Kokių nuopelnų ar nuobaudų jie gali būti nusipelnę?

Žmogaus raida – tai raida to, kuriam buvo įduota užantspauduota knyga, parašyta prieš jam gimstant. Jis nešiojasi ją savyje iki pat mirties. Tol, kol žmogus bus įkalintas laiko nelaisvėje, jis nesužinos knygos turinio.

Didžiausia išmintis – tarsi stogas, jausmai – tai kopėčios jam pasiekti. Neatskleisk paslapties niekam, išskyrus protingus žmones. Nerodyk savo širdies niekam, išskyrus brangius tavo širdžiai draugus.

Jei pasaulyje karaliauja teisingumas, tai net laukinė ožka iš sotumo gali pasijusti liūtu.

Visas pasaulis yra Dievo kūrinys, ir visiems Dievas yra priežastis ir vieta sugrįžti.